

Fonun maruz kalabileceği risklerin ölçümünde kullanılan yöntemler şunlardır:

Fonun yatırım stratejisi ile yatırım yapılan varlıkların yapısına ve risk düzeyine uygun bir risk yönetim sistemi oluşturulmuştur.

Piyasa Riski: Fonun piyasa riski ölçümünde Riske Maruz Değer Yöntemi kullanılır. RMD, belirli güven aralığında ve ölçüm süresi içinde bir fon portföyünün kaybedebileceği maksimum değeri ifade etmektedir. RMD hesaplamasında tek taraflı %99 güven aralığı, 20 iş günü elde tutma süresi, 250 iş günü gözlem süresi kullanılır.

Piyasa riskinin ölçümünde kullanılan "Riske Maruz Değer Yöntemi", fon portföy değerinin normal piyasa koşulları altında ve belirli bir dönem dahilinde maruz kalabileceği en yüksek zararı belirli bir güven aralığında ifade eden değerdir.

Karşı Taraf Riski: Fon karşı taraflarla gerçekleştirilen sözleşmelerden kaynaklanan ödeme ve teslim yükümlülüklerini devamlı olarak yerine getirebilecek durumda olmalıdır. Bu hususa ilişkin kontroller risk yönetim sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Fonun nakit ekstresi, türev araçları sözleşmesi ile ilgili muhabir bankaya yapılan ödeme ve türev araç sözleşmesinde yer alan ödeme tutarları karşılaştırılarak mutabakat sağlanır.

Fona dahil edilmesi düşünülen, borsa dışı repo/ters repo sözleşmelerinin karşı tarafın, denetime ve gözetime tabi finansal bir kurum (banka, aracı kurum vb.) olması, Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliğinin 32. maddesinde belirtilen derecelendirme notuna sahip olması, objektif koşullarda yapılması, adil fiyat içermesi, fonun fiyat açıklama dönemlerinde güvenilir ve doğrulanabilir bir yöntemle değerlendirilmesi, fonun fiyat açıklama dönemlerinde gerçeğe uygun değeri üzerinden nakde dönüştürülebilir ve sona erdirilebilir nitelikte olması zorunludur.

Portföye riskten korunma amacıyla sınırlı olarak dahil edilen borsa dışı türev araç ve swap sözleşmeleri nedeniyle maruz kalınan karşı taraf riski fon toplam değerinin %10'unu aşamaz.

Gerçekleştirilen borsadışı işlemlerde karşı taraf riski swap ve forward işlemlerde işleme konusu olan nosyonel değerin fon toplam değerine oranlanması ile hesaplanacaktır. Borsadışı opsiyonlarda ise ilgili opsiyondan elde edilebilecek potansiyel maksimum karın fon toplam değerine oranlanması ile karşı taraf riski hesaplanacaktır.

Likidite Riski: Fon portföylerinde yer alan varlıkların aylık ortalama işlem hacimleri ile ihraç tutarlarına göre oranları dikkate alınarak, fon portföylerinin ne kadar sürede likidite edilebileceği tespit edilir. Fonun nakit çıkışlarını eksiksiz ve zamanında karşılayabilecek nitelikte likiditeye sahip olup olmadığı, risk yönetimi sistemi tarafından stres testleri ile ölçülerek, olumsuz piyasa koşullarında yaşanabilecek likidite riski konusunda Kurucu Yönetim Kurulu bilgilendirilir.

Yurtdışı borsalarda işlem gören sermaye piyasası araçları, yabancı borçlanma araçları, borsa dışı repo/ters repo işlemlerine, türev araçlara (swap, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri), yapılandırılmış yatırım araçlarına ilişkin olarak, Finansal Raporlama Tebliği uyarınca TMS/TFRS dikkate alınarak Kurucu yönetim kurulu kararı ile belirlenen değerlendirme esasları aşağıdaki gibidir:

Yabancı menkul kıymetlerin değerlendirme fiyatları için veri sağlayıcı Bloomberg'in ilgili sayfalarına bakılacaktır.

Buna göre;

Yabancı Borçlanma Araçları", "Eurobond", "Yabancı Kira Sertifikaları", "Yurtdışında İhraç Edilmiş Kira Sertifikaları"nın değerlemesinde, Bloomberg veri dağıtım ekranlarında TSİ 16.15-16.45 arasında açıklanan temiz fiyat üzerinden alış ve satış kotasyonlarının ortalamasına (mid fiyat), birikmiş olan kupon faizinin eklenmesi ile hesaplanmış kirli fiyat baz alınır. Şu kadar ki; bu kirli fiyat kullanılarak menkul kıymetin iç verim oranı bulunur ve iç verim oranı kullanılarak ilgili menkul kıymetin değerlendirme fiyatına ulaşılır. Alış veya satış kotasyonu bulunmaması durumunda veya tam iş günü olmayan günlerde ise değerlemede kullanılacak fiyat, bir önceki iş günü değerlemede kullanılan fiyatının ertesi iş gününe iç verimle iletilmesiyle bulunur.

Borsada işlem görmeyen yabancı borçlanma araçları için ihraççı tarafından ilan edilen alış ve satış fiyatlarının ortalaması, Yapılandırılmış yatırım araçları için ihraççı tarafından ilan edilen alış fiyatı kullanılacaktır.

Diğer taraftan, yukarıda yer verilen yatırım araçları için TSİ 17:00'a kadar söz konusu yatırım aracının işlem gördüğü borsa kapanmış ise kapanış seansı uygulaması bulunan piyasalarda işlem gören varlıkların değerlendirilmesinde kapanış seansında oluşan fiyatlar, kapanış seansında fiyatın oluşmaması durumunda ise borsada oluşan en son seans ağırlıklı ortalama fiyatlar kullanılır.

İleri Valörlü Tahvil ve Bono İşlemlerinin Değerlemesi

a) İleri valörlü alınan Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) valör tarihine kadar diğer DİBS'lerin arasına dahil edilmez. İleri valörlü satılan DİBS'ler ise valör tarihine kadar portföy değeri tablosunda kalmaya ve değerlendirilmeye devam eder. İleri valörlü DİBS alım ve satım işlemleri ayrı bir vadeli işlem sözleşmesi olarak değerlendirilir. İşlem tutarları ise valör tarihine kadar takastan alacak veya takasa borç olarak takip edilir.

b) İleri valörlü sözleşmenin değeri alış ve satış işlemlerinde aynı yöntemle hesaplanırken işlem alış ise pozitif (+), satış ise negatif (-) bir değer olarak portföy değeri tablosuna yansır. Aynı valörde ve aynı nominal değerde hem alış hem de satış yapılmış ise portföy değeri tablosunda her iki işlem aynı değerde fakat alış işlemi pozitif (+) satış işlemi ise negatif (-) olarak

gözükecektir. Bu şekilde açtığı pozisyonu ters işlemle kapatmış olan fonlarda bu işlemler portföy değeri üzerinde bir etki yaratmayacaktır.

c) İleri valörlü işlemlerin değerlemesi ise aşağıdaki formüle göre yapılacaktır:

$$\text{İşlemin Değeri} = \text{Vade sonu Değeri} / (1 + \text{Bileşik Faiz} / 100) \times (\text{vkg} / 365)$$

Vade Sonu Değer: Alım satım yapılan DİBS'in nominal değeri

Bileşik Faiz: Varsa değerlendirme gününde BİAŞ'ta valör tarihi işlemin valör tarihi ile aynı olan işlemlerin ağırlıklı ortalama faiz oranı, yoksa değerlendirme gününde BİAŞ'ta aynı gün valörlü gerçekleşen işlemlerin ağırlıklı ortalama faiz oranı, yoksa en son aynı gün valörlü olarak işlem gördüğü gündeki aynı gün valörlü işlemlerin ağırlıklı ortalama faiz oranı, bu da yoksa ihraç tarihindeki bileşik faiz oranıdır.

Yapılandırılmış Yatırım Araçlarının Değerlemesi: Yapılandırılmış yatırım araçlarının değerlemesinde borsada ilan edilen fiyat kullanılır. İlgili kıymette işlem geçmemesi halinde son fiyat (borsada hiç işlem geçmemesi halinde nitelikli yatırımcılara arz/halka arz fiyatı) kullanılır. Borsada işlem görmeyen ancak veri dağıtım kanalları aracılığıyla fiyatı ilan edilmiş yapılandırılmış yatırım araçları için değerlemede veri dağıtım kanallarında en son ilan edilen fiyat kullanılır.

Borsa Dışı Repo ve Ters Repo Sözleşmelerinin Değerlemesi: Borsa dışı repo-ters repo sözleşmelerinde değerlendirme ilgili sözleşmede belirlenen faiz oranı iç verim oranı olarak kullanılarak değerlendirme yapılır.

Borsa Dışı Türev Araç ve Swap Sözleşmelerinin Değerlemesi: Borsa dışı türev araç ve swap sözleşmelerinin değerlendirilmesinde güncel fiyat kullanılır. Portföye alım aşamasında borsa dışı forward, opsiyon ve swap sözleşmelerinde güncel fiyat olarak karşı taraftan alınan fiyat kotasyonu kullanılır.

Alış tarihinden başlamak üzere portföydeki borsa dışı türev araç ve swap sözleşmelerinin değerlendirilmesinde;

Borsa dışı opsiyon sözleşmelerinde; güncel fiyat olarak karşı taraftan alınan değerlendirme fiyatı kullanılır. Borsa dışı opsiyon sözleşmeleri için fonun fiyat açıklama dönemlerinde; değerlendirilmede kullanılmak üzere güncel piyasa fiyatının bulunmadığı durumlarda ve karşı taraftan değerlendirme fiyatı alınamadığı durumlarda teorik fiyat hesaplanarak değerlendirme yapılır. Teorik fiyat; Black&Scholes modeli, Binomial model veya Monte-Carlo simülasyonu gibi genel kabul görmüş yöntemlerden, opsiyon sözleşmesinin yapısına ve dayanak varlığa uygun olanı kullanılarak hesaplanır. Hesaplama için opsiyon sözleşmesinin yapısına ve dayanak varlığa göre Bloomberg OVML, Bloomberg OVME sayfaları ya da uygun görülebilecek diğer hesaplama araçları/yazılımları kullanılacaktır. Bu yöntemlerle elde edilen ve 100 baz puanlık

yüzdesel prim alış/satış kotasyonu varsayımı ile hesaplanan alış (bid) veya satış (ask) fiyatı kullanılacaktır.

Borsa dışı forward sözleşmelerinde ve borsa dışı döviz swap sözleşmelerinde; güncel fiyat olarak dayanak varlığın spot fiyatı baz alınarak hesaplanan teorik fiyat kullanılarak değerlendirilir. Teorik fiyat; dayanak varlığın spot fiyatı kullanılarak, değerlendirme günü ile forward işlemin vade tarihi arasındaki gün sayısı ve ilgili para birimlerinin piyasa faiz oranları kullanılmak suretiyle hesaplanır. Şu kadar ki dayanak varlığı döviz olan bu tarz işlemlerde veri sağlayıcı Bloomberg'in ilgili sayfalarından forward değerlendirme için hesaplanan değerler veya uygun görülen benzer ilgili programlardan forward değerlendirme için hesaplanan değerler güncel fiyat olarak kullanılır.

Borsa dışı diğer swap sözleşmelerinde; güncel fiyat olarak karşı taraftan alınan fiyat kullanılır. Borsa dışı diğer swap sözleşmeleri için fonun fiyat açıklama dönemlerinde; değerlemede kullanılmak üzere güncel piyasa fiyatının bulunmadığı durumlarda ve karşı taraftan fiyat alınamadığı durumlarda teorik fiyat hesaplanarak değerlendirilir. Şöyle ki; swap sözleşmeleri nitelik açısından pek çok farklı form altında yapılabileceğinden, swap sözleşmelerin değerlendirilmesine esas teşkil eden yerel faiz, yabancı para cinsinden döviz, döviz kurları ya da diğer değerlendirme faktörleri hakkındaki bilgiler belgelendirilecek olup, teorik fiyat hesaplamasında, sözleşmenin konusuna göre tahvil fiyatlaması yöntemi (IRR), FRA (Forward Rate Agreement) yöntemi gibi bugünkü değer hesaplama yöntemleri ile sözleşmelerin niteliğine uygun diğer genel kabul görmüş teorik fiyatlamaya yöntemleri kullanılacaktır. Dayanak varlığı/varlıkları para birimi olan borsa dışı forward, opsiyon ve swap sözleşmelerinde değerlendirilmede ilgili para biriminin spot fiyatı olarak değerlendirilmedeki işlem yönüne göre TCMB Döviz Satış Kuru veya TCMB Döviz Alış Kuru kullanılır. İlgili para biriminin TCMB tarafından alım satıma konu olmayan bir para birimi olması durumunda ise işlem yönüne göre veri sağlayıcı Bloomberg'in ilgili sayfalarından alınan döviz alış veya döviz satış fiyatları kullanılır. Söz konusu para birimi için Bloomberg'in ilgili sayfalarından Türk Lirası cinsinden fiyat elde edilemiyor ise kullanılacak kurlar "çapraz kur" şeklinde hesaplanır.